

særligt til Landbrugsministeriet, og dette sidste er det, der har udarbejdet dette Lovforslag. I Motiverne er der kort gjort Rede for Forslagets Fremkomst, og jeg antager, at ærede Medlemmer ville forstaa, at det her gælder de manges Interesser overfor den enes, og at der her netop er et Tilfælde, hvor Lovgivningsmagten med fuld Føje vil kunne skride ind og lovgive saaledes, at den store Interesse, som mange have i at faa Mergellejet dernede ved Rindom brugt, maa kunne ske Fyldest, saa at en enkelt Mand ikke skal kunne forhindre et saa stort og almennyttigt Foretagende, som der her er Tale om.

Hertil skal jeg foreløbig indskrænke mig, idet jeg yder min Tak til den højtærede Landbrugsminister, fordi han har hørt Mergelselskabets Bestyrelse, har taget Sagen op og forelagt dette Lovforslag. Han har her set rigtigt, og jeg er ham taknemmelig derfor.

Jacob Christensen: Ogsaa jeg vil meget anbefale dette Forslag. Det vil sikkert heller ikke møde Modstand fra nogen Side, saa meget mindre, som det ikke kræver nogen Udgift fra Staten, men kun er en ren Velvillie, man viser det paagældende Interessentskab. Det er rigtigt, som antydtes af det ærede Medlem, at det har overordentlig stor praktisk Betydning for Selskabet, om det kan faa den her omtalte Tilladelse til Ekspropriation. Det særligt tiltalende ved dette Forslag er, at det er et Andelsselskab, som faar denne Bevilling. Det vil være overordentlig heldigt, om disse Mergelinteressentskaber ikke alene have Opmærksomheden henvendt paa Transport af Mergel, men ogsaa sikre sig selve Mergellejerne. Det kan vist let paapeges, at de Transportgodtgørelser, der gives af Staten, i ikke faa Tilfælde komme de private Mergelere til gode i ikke ringe Grad, men noget saadant er udelukket her, fordi Interessentskabet selv ejer Mergellejet. Det fremgaar saaledes af Statsrevisionens sidste Betænkning, at der til en enkelt Mergelere er udbetalt over 2,400 Kr. i Transportgodtgørelse for Mergel. Naar man paa indeværende Finanslovforslag er oppe paa en Bevilling af 175,000 Kr. i dette Øjemed, er det rimeligt, at Rigsdagen er opmærksom paa dette Forhold. Man bør sikkert hilse med Glæde, at det er et Andelsselskab, der her selv har taget Sagen i sin Haand, og som sikkert vil føre den igennem paa en saadan

Maade, at den kommer dets Medlemmer til gode.

Naar Rigsdagen viser Selskabet den her foreslaaede Imødekommen, er der nogen Sandsynlighed for, at det, selv om man ikke alle Steder vil gaa just til disse Foranstaltninger — det er maaske ikke nødvendigt —, vil være en Spore til, at saadanne Andelsselskaber i højere Grad ville tage sig af disse Sager, der jo have en overordentlig stor Betydning, hvad Rigsdagen ogsaa har anerkendt ved, at den er gaaet til at bevilge en Fragtgodtgørelse paa $\frac{7}{10}$. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget, der ogsaa tidligere har været omtalt af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), medens det nu altsaa har faaet Forslags Karakter, og jeg anbefaler det til snarlig Gennemførelse.

Lüttichau: I Anledning af det foreliggende lille Lovforslag om Anlæg af en Mergelbane fra Rindom til Ringkøbing vil jeg gøre et Par Bemærkninger. Det forekommer mig overordentlig sandsynligt, at der, naar der er Tale om et saadant Jernbaneanlæg som dette, er Trang til en Lovgivning som den her foreslaaede. Jeg ser Gang efter Gang, at man, hvor der skal anlægges Jernbaner af denne Art, staar overfor overordentlig store Vanskeligheder, idet ofte en enkelt Lodsejer er i Stand til at lægge Hindringer i Vejen for en heldig Gennemførelse af en saadan god Sag.

Men naar der byder sig en saa god Lejlighed som her, vilde jeg gøre opmærksom paa, at jeg er noget i Tvivl om, at det er rigtigt at give et Lovforslag som dette en saa mærkværdig snæver Ramme. Jeg synes, det vilde være rigtigt, om man, naar man dog sætter hele Lovgivningsmaskineriet i Bevægelse, ogsaa tog Hensyn til de mange andre Egne omkring i Jylland, hvor man staar overfor lignende Vanskeligheder. Jeg beklager meget, at den højtærede Landbrugsminister ikke er til Stede, da det særligt ligger i hans Haand at rette herpaa. Jeg tror, at Ministeren vilde kunne gøre det med dette Forslag som Grundlag blot ved at gøre en Rettelse i Lovforslagets Titel og nogle Smaarettelser i Teksten. Det gør mig ondt, hvis dette skulde medføre, at Forslaget gaar i Udvalg, men sker det, vilde jeg meget ønske, at det ikke maatte medføre nogen Hindring eller Sinkelse for den her fremsatte Tanke. Jeg vil haabe, at